

رابطه هوش‌های چندگانه بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان

محدثه آقابرای گاوزنی^۱، زهرا طریقت رام^۱، مبینا میرزا بیگی^۱، علی اکبر صلاحی^۲

^۱ دانش‌آموخته مقطع کارشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گارامام خمینی (ره) - شهرری.

^۲ مدرس دانشگاه، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گارامام خمینی (ره) - شهرری.

نام نویسنده مسئول:

محدثه آقابرای گاوزنی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۷/۸

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۹/۱۲

چکیده

تحقیق حاضر با هدف بررسی رابطه بین هوش‌های چندگانه و پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان انجام گردیده است. روش پژوهش کمی و از نوع همبستگی می‌باشد، جامعه آماری پژوهش دانش‌آموزان دختر مقطع دوره اول متوسطه منطقه ۲۰ تهران - شهر ری در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ است که بدین منظور ۳۵۱ نفر با استفاده از جدول مورگان با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. متغیرهای پژوهش به وسیله پرسشنامه‌ی هوش‌های چندگانه گاردنر، پیشرفت تحصیلی ساعتی سنجیده شد، سپس به منظور تجزیه تحلیل داده‌ها از روش آماری ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. با توجه به نتایج بدست آمده نمره sig برابر ۰/۰۰ بود که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۵ می‌باشد ($p > ۰/۵$). لذا فرض صفر رد و فرض خلاف تایید شد، لذا به احتمال ۹۵٪ رابطه معنادار است.

واژگان کلیدی: هوش چندگانه، پیشرفت تحصیلی.

مقدمه

پیشرفت تحصیلی به توانایی آموخته شده یا اکتسابی فرد در موضوعات آموزشی اطلاق می‌شود که به وسیله آزمون‌های فراگیری استاندارد شده یا آزمون‌های معلم ساخته اندازه‌گیری می‌شود. (دلیر ناصر، حسینی نسب، ۱۳۹۴). از مسائل و مشکلات اساسی زندگی تحصیلی افراد و نظام آموزش هر کشور مسئله افت تحصیلی و پایین بودن سطح پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان و دانشجویان آن کشور است (سمیه داودی، ۱۳۹۳). همچنین پیشرفت تحصیلی یکی از مهمترین معیارهایی است که در بررسی توانایی دانش‌آموزان و دانشجویان برای اتمام تحصیلات و رسیدن به مرحله فارغ التحصیلی نقش قابل توجهی را ایفا می‌کند (بهرامی، ۱۳۸۷). به طوری که برای دانش‌آموزان نیز معدل تحصیلی معرف توانایی‌های علمی آنها برای ورود به دنیا کار و اشتغال و مقاطع تحصیلی بالاتر است (درتاج، ۱۳۹۲). ارزشیابی پیشرفت تحصیلی عبارت است از فرآیندی منظم برای تعیین و تشخیص میزان پیشرفت یادگیرندگان در رسیدن به هدف‌های آموزشی (کوهستانی، ۱۳۸۰).

هوش^۱، از جمله مفاهیمی است که همواره مورد توجه متخصصان آموزشی، روانشناسان و دیگر صاحب‌نظران تربیتی بوده و از دیدگاه‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفته است (دیکینسون^۲، ۲۰۰۱). حاصل دیدگاه‌های مختلف را می‌توان به دو دسته تقسیم بندی کرد: دیدگاه اول هوش را یک توانایی کلی می‌داند، این در حالی است که دیدگاه دوم هوش را توانایی یا ظرفیتی می‌داند که از عناصر و مؤلفه‌های گوناگونی تشکیل یافته است (مایر^۳ و پانتز^۴ و کاریوسو^۵، ۲۰۱۷، فیست^۶ و روزنبرگ^۷، ۲۰۰۹). یکی از نظریه‌هایی که همخوان با تعدد و تنوع ابعاد وجودی انسان تلاش می‌کند تبیین و تصویری جامع‌تر و واقع‌بینانه‌تر از قابلیت‌ها و توانمندی‌های انسان ارائه کند، نظریه هوش چندگانه گاردنر است. وی هوش را نه یک استعداد بلکه مجموعه‌ای از استعدادها در نظر می‌گیرد که هر فردی ضمن دارا بودن توانایی‌های نسبی در تمام مؤلفه‌ها در یکی از آنها زده‌تر است. این نظریه با مردود شمردن و به چالش کشیدن دیدگاه سنتی و رایج در زمینه هوش، بر تغییر رویکرد و نوع نگاه برنامه‌ریزان و کارورزان آموزشی نسبت به مقوله هوش تأکید می‌کند (امینی، تمنایی و امینی، ۲۰۰۹). این نظریه کارکردهای مهمی برای تعلیم و تربیت دارد (آرمسترانگ^۸، ۲۰۰۷، رکسانا^۹، ۲۰۱۴).

نظریه هوش چندگانه برای اولین بار توسط هوارد گاردنر^{۱۰} (۱۹۸۳)، ارائه شد (فرامرزی، ۱۳۹۴) که مجموعه‌ای از چندین هوش است که به تشریح هر یک می‌پردازیم؛ هوش کلامی- زبانی: توانایی کاربرد موثر زبان و ارتباطات کلامی در زندگی. هوش منطقی- ریاضی: توانایی فرد در شناسایی روابط ریاضی، استفاده از تفکر انتقادی، استدلال منطقی و حل مسئله است. هوش دیداری- فضایی: فرد می‌تواند شکل‌ها را در ذهن حرکت دهد و بچرخاند و آن را به صورت سه بعدی ببیند. هوش جسمی- حرکتی: استعداد و توانایی کار با دست‌ها و به کارگیری حرکات ظریف انگشتان، دست‌ها است. هوش هستی گرا- طبیعت گرا: توانایی برقراری ارتباط با طبیعت و شناخت آن است (صادقی و دیگران، ۱۳۹۴). هوش موسیقی: توانایی تولید و درک موسیقی است (نصیری، ۱۳۹۱). هوش درون فردی: توانایی برای دسترسی و شناخت خود درونی. هوش میان فردی: توانایی توجه و تمایز قائل شدن بین افراد با توجه به وضعیت و احساسات و علایق آنهاست. (داوری، ۱۳۴۴).

شواهد مختلفی وجود دارد که آموزش از طریق این نظریه می‌تواند در مدرسه به خلاقیت، درک و استفاده از دانش جدید و یادگیری مفاهیم آموزشی کمک نماید (شهری، ۲۰۱۷). پیشرفت تحصیلی برای خانواده‌ها بسیار حائز اهمیت است و دوستدار این هستند که فرزندان رشد و ترقی چشمگیری کسب کنند، بین هوش و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مستقیمی وجود دارد ولی پرسشنامه هوش گاردنر فقط معیار سنجش آن بهره هوشی نیست بلکه بررسی عملکرد دانش‌آموزان برحسب هوش غالب

1. Intelligence
2. Dickinson
3. Meyer
4. Panther
5. Cariuso
6. Fist
7. Rosenberg
8. Armstrong
9. Rexona
10. Howard Gardner

می‌باشد یا به بیان دیگر بررسی عملکرد بر حسب هوش‌های چندگانه است، در پژوهش حاضر به دنبال بررسی رابطه بین هوش‌های چندگانه گاردنر و پیشرفت تحصیلی هستیم که پژوهش حاضر تاکنون درمقطع اول متوسطه در مدارس منطقه ۲۰ تهران انجام گرفته نشده است پس با توجه به این موضوع می‌توان گفت که موضوع حاضر بدیع و تازگی دارد (نگارنده).

ویلسون^{۱۱} (۲۰۱۰) در مقاله‌ای درباره رابطه هوش‌های چندگانه با رهبری اشاره دارد که هوش چندگانه، مفاهیم برجسته‌ای برای موثر بودن، انتخاب، آموزش و پیشرفت رهبر دارد، هوش و استعداد به رهبری موثر کمک می‌کند و رهبران موثر دارای اشکال چندگانه هوش هستند.

آقاباری گاوزنی و صلاحی (۱۳۹۸) در پژوهشی با موضوع تاثیر بازی‌های تخصصی بر هوش چندگانه نوجوانان ۱۲ تا ۱۴ سال انجام دادند به این نتیجه رسیدند که با توجه به نتایج بدست آمده نمره sig برابر ۰,۳۱، گردید که کوچکتر از سطح معناداری ۰,۰۵ می‌باشد ($p > 0/5$). لذا فرض صفر رد شد و این بدان معناست که بازی‌های تخصصی در پرورش هوش چندگانه دانش‌آموزان تاثیر مثبت و رابطه معنادار است.

غفاری و ارفع بلوچی (۱۳۹۰) در پژوهشی با هدف بررسی رابطه انگیزش پیشرفت و خود پنداره تحصیلی با اضطراب امتحان در دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه فردوسی مشهد است که با توجه به یافته‌های پژوهشی توجه به باورها و ادراکات افراد در مورد خود و توانمندی‌هایشان و همچنین توجه به متغیرهای انگیزشی اثر گذار بر عملکرد افراد در تمامی موقعیت‌های آموزشی حائز اهمیت و توجه فراوان می‌باشد.

ما در پژوهش حاضر به دنبال بررسی رابطه بین پیشرفت تحصیلی و هوش‌های چندگانه گاردنر هستیم از جهتی که پیشرفت تحصیلی موضوع حائز اهمیتی به حساب می‌آید در سطح جامعه و اثر گذار است و میزان شناخت افراد از توانایی‌ها و کارکردهای فرد را مورد سنجش قرار می‌دهد، هوش‌های چندگانه گاردنر نیز موضوع به روزی می‌باشد که به دنبال بررسی و تشخیص هوش افراد در زمینه‌های مختلف می‌باشد. هر دو متغیر حاضر می‌تواند به دنبال چالشی در نوجوانان باشد لذا سوال اساسی پژوهش حاضر این است که آیا بین هوش‌های چندگانه و هویت دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارد؟

روش

روش پژوهش حاضر کمی و از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری در این پژوهش شامل دانش‌آموزان دختر مقطع دوره اول متوسطه منطقه ۲۰ استان تهران، شهری است که تعداد کل دانش‌آموزان مدارس متوسطه اول ناحیه دو شهری ۴۴۹۸ نفر می‌باشد که با استفاده از جدول مورگان تعداد نمونه ۳۵۱ نفر از دانش‌آموزان دختر بین سنین ۱۲ تا ۱۵ سال با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای بین سه مدارس ناحیه دو منطقه ۲۰ شهری به عنوان نمونه صورت گرفته است. همچنین داده‌ها به شیوه میدانی و با استفاده از ابزار پرسشنامه هوش‌های چندگانه گاردنر و پرسشنامه پیشرفت تحصیلی گردآوری شده است.

پرسشنامه هوش‌های چندگانه گاردنر: آزمون هوش گاردنر توسط رابرت پنوارن^{۱۲} تهیه شده است و دارای ۸ زیر مقیاس به ترتیب: کلامی، منطقی-بینایی، موسیقایی، بدنی-جنبشی، میان فردی، درون گرایی (درون فردی)، و طبیعت گرایانه است. این آزمون ۸۰ عبارت دارد که هر ۱۰ عبارت یکی از انواع هوش مطرح شده توسط گاردنر را اندازه می‌گیرد. آزمون هوش چندگانه گاردنر یک آزمون مداد کاغذی است که هم به صورت فردی و هم گروهی قابل اجرا است و نمره منفی ندارد. زمان اجرا نا محدود است. پاسخ‌های ۸۰ عبارت آزمون در یک طیف لیکرت ۵ درجه‌ای به صورت «خیلی کم=۱»، «کم=۲»، «متوسط=۳»، «زیاد=۴»، «خیلی زیاد=۵» در نظر گرفته شده است. در هریک از ابعاد هوش، ۱۰ عبارت مطرح شده و مجموع امتیاز هر بعد از هوش ۵۰ امتیاز است که بیشترین امتیاز در هر بعد نشانگر وجه غالب در فرد است. روایی این مقیاس به روش تحلیل عاملی انجام شده و از روایی مناسبی برخوردار است. ضرایب پایایی زیر مقیاس‌ها به روش آلفای کرونباخ ۰/۶۱ تا ۰/۸۵ گزارش شده است. از سویی میزان پایایی محاسبه شده در کل پرسشنامه ۰/۸۳ است که نشان دهنده پایایی مناسب است. برای بدست آوردن روایی این مقیاس از

1. Wilson

2. Robevranert Pin

تحلیل عاملی استفاده شد. اجرای تحلیل عاملی درباره آزمون هوش چندگانه با چرخش واریماکس نشان داد که هشت عامل تشکیل دهنده این پرسشنامه در مجموع $63/804$ درصد واریانس کل را تبیین می کنند (داوری بینا، ۱۳۹۱).

پرسشنامه پیشرفت تحصیلی: برای سنجش متغیر پیشرفت تحصیلی از پرسشنامه استاندارد ۶۰ سوالی ساعتچی (۱۳۸۴) استفاده شد. این پرسشنامه بر اساس عبارت دو گزینه‌ای بلی و خیر از ۰ تا ۱ نمره گذاری شده است. به این صورت که افراد پس از مطالعه هر گویه بر روی طیف دو درجه ای گزینه‌ای را که نشانگر وضعیت آن است از ۰ تا ۱ مشخص می کنند. روایی ابزار از طریق دو هیئت از کارشناسان از جمله پژوهشگران آموزشی و تربیتی و یک سنجش میدانی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسشنامه حاضر در پژوهش ساعتچی (۱۳۸۴) با آلفای کرونباخ 0.82 مورد تایید قرار گرفته است. جهت تحلیل و تجزیه داده‌ها با توجه به نوع فرضیه و داده‌های بدست آمده برای بررسی فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون با بهره‌گیری از نرم‌افزار SPSS ۱۶ استفاده گردید.

نتایج

جدول ۱- بررسی سن

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	12	30	8.5	8.5	8.5
	13	108	30.8	30.8	39.3
	14	147	41.9	41.9	81.2
	15	66	18.8	18.8	100.0
	Total	351	100.0	100.0	

در جدول ۱، که به بررسی سن اشاره کرده است نمایانگر فراوانی، درصد، درصدفردانی، فراوانی تجمعی می‌باشد.

جدول ۲- بررسی مقاطع تحصیلی

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	haftom	92	26.2	26.2	26.2
	hashtom	205	58.4	58.4	84.6
	nohom	54	15.4	15.4	100.0
	Total	351	100.0	100.0	

در جدول ۲، که به بررسی وضعیت پایه تحصیلی در سه رده تحصیلی هفتم، هشتم، نهم اشاره کرده است نمایانگر فراوانی، درصد، درصدفردانی، فراوانی تجمعی می‌باشد.

جدول ۳- آمار توصیفی

		sen	payetahsili
N	Valid	351	351
	Missing	0	0
Mean		13.71	1.89
Std. Error of Mean		.046	.034
Median		14.00	2.00
Mode		14	2
Std. Deviation		.869	.637
Variance		.755	.405
Skewness		-.188	.095

Std. Error of Skewness		.130	.130
Kurtosis		-.643	-.556
Std. Error of Kurtosis		.260	.260
Range		3	2
Minimum		12	1
Maximum		15	3
Sum		4812	664
Percentiles	1	12.00	1.00
	10	13.00	1.00
	20	13.00	1.00
	25	13.00	1.00
	30	13.00	2.00
	40	14.00	2.00
	50	14.00	2.00
	60	14.00	2.00
	70	14.00	2.00
	75	14.00	2.00
	80	14.00	2.00
	90	15.00	3.00

در جدول ۳، شاخص های آمار توصیفی که به بررسی سن و وضعیت پایه تحصیلی اشاره کرده است که نمایانگر تعداد افراد مورد پژوهش، آیا خطایی در پژوهش صورت گرفته است که در اینجا مشکلی وجود ندارد، میانگین، نما، انحراف معیار، انحراف استاندارد، دامنه تغییرات، کمترین داده، بیشترین داده و مجموع آن و درصدها پرداخته شده است.

جدول ۴- رابطه هوش های چند گانه و پیشرفت تحصیلی

		PISHRAFTETAHSILI	hosh
PISHRAFTETAHSILI	Pearson Correlation	1	-.120*
	Sig. (2-tailed)		.025
	N	351	351
hosh	Pearson Correlation	-.120*	1
	Sig. (2-tailed)	.025	
	N	351	351

در جدول ۴، رابطه ای که بین هوش های چندگانه گاردنر و پیشرفت تحصیلی وجود دارد پرداخته شده است. که با توجه به جدول فوق و حاصل شده sig ۰,۰۲۵، است از آن جا که کمتر از ۰/۰۵ می باشد رابطه بین دو متغیر موجود معنادار است.

جدول ۵- رابطه هوش کلامی - زبانی و پیشرفت تحصیلی

		pishraftetahsili	HOSHKALAMI
pishraftetahsili	Pearson Correlation	1	-.044
	Sig. (2-tailed)		.416
	N	351	351
HOSHKALAMI	Pearson Correlation	-.044	1
	Sig. (2-tailed)	.416	
	N	351	351

در جدول ۵، رابطه‌ایی که بین هوش کلامی- زبانی و پیشرفت تحصیلی افراد مورد پژوهش است پرداخته شده است. که با توجه به جدول فوق و حاصل شده sig ۰,۴۱۶ است از آن جا که کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد رابطه بین دو متغیر موجود معنادار است.

جدول ۶- رابطه هوش منطقی- ریاضی و پیشرفت تحصیلی

		pishraftetahsili	HOSHRIAZI
pishraftetahsili	Pearson Correlation	1	.014
	Sig. (2-tailed)		.795
	N	351	351
HOSHRIAZI	Pearson Correlation	.014	1
	Sig. (2-tailed)	.795	
	N	351	351

در جدول ۶، رابطه‌ایی که بین هوش منطقی، ریاضی و پیشرفت تحصیلی افراد مورد پژوهش است پرداخته شده است. که با توجه به جدول و sig حاصل شده ۰,۷۹۵ است از آن جا که کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد رابطه بین دو متغیر موجود معنادار است.

جدول ۷- رابطه هوش دیداری- فضایی و پیشرفت تحصیلی

		pishraftetahsili	HOSHFAZAI
pishraftetahsili	Pearson Correlation	1	-.035
	Sig. (2-tailed)		.513
	N	351	351
HOSHFAZAI	Pearson Correlation	-.035	1
	Sig. (2-tailed)	.513	
	N	351	351

در جدول ۷، رابطه‌ایی که بین هوش دیداری- فضایی و پیشرفت تحصیلی افراد مورد پژوهش است پرداخته شده است. که با توجه به جدول و sig حاصل شده ۰,۵۱۳ است از آن جا که کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد رابطه بین دو متغیر موجود معنادار است.

جدول ۸- رابطه هوش جنبشی و پیشرفت تحصیلی

		pishraftetahsili	HOSHJONBESHI
pishraftetahsili	Pearson Correlation	1	-.168**
	Sig. (2-tailed)		.002
	N	351	350
HOSHJONBESHI	Pearson Correlation	-.168**	1
	Sig. (2-tailed)	.002	
	N	350	350

در جدول ۸، رابطه‌ایی که بین هوش جنبشی- حرکتی و پیشرفت تحصیلی افراد مورد پژوهش است پرداخته شده است. که با توجه به جدول و حاصل شده ۰,۰۰۲ است از آن جا که کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد رابطه بین دو متغیر موجود معنادار است.

جدول ۹- رابطه هوش میان فردی و پیشرفت تحصیلی

		pishraftetahsili	HOSHMIANFARDI
pishraftetahsili	Pearson Correlation	1	-.100
	Sig. (2-tailed)		.060
	N	351	351

HOSHMIANFARDI	Pearson Correlation	-.100	1
	Sig. (2-tailed)	.060	
	N	351	351

در جدول ۹، رابطه‌ایی که بین هوش میان فردی و پیشرفت تحصیلی افراد مورد پژوهش است پرداخته شده است که باتوجه به جدول و sig حاصل شده ۰.۰۶۰ است از آن جا که کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد رابطه بین دو متغیر موجود معنادار است.

جدول ۱۰- رابطه هوش درون فردی و پیشرفت تحصیلی

		pishraftetahsili	HOSHDARONFARDI
pishraftetahsili	Pearson Correlation	1	-.042
	Sig. (2-tailed)		.432
	N	351	350
HOSHDARONFARDI	Pearson Correlation	-.042	1
	Sig. (2-tailed)	.432	
	N	350	350

در جدول ۱۰، رابطه‌ایی که بین هوش درون فردی و پیشرفت تحصیلی افراد مورد پژوهش است پرداخته شده است. که باتوجه به جدول و sig حاصل شده ۰.۴۳۲ است از آن جا که کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد رابطه بین دو متغیر موجود معنادار است.

جدول ۱۱- رابطه هوش موسیقایی و پیشرفت تحصیلی

		pishraftetahsili	HOSHMOSIGHI
pishraftetahsili	Pearson Correlation	1	-.246**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	351	351
HOSHMOSIGHI	Pearson Correlation	-.246**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	351	351

در جدول ۱۱، رابطه‌ایی که بین هوش موسیقایی- آوایی و پیشرفت تحصیلی افراد مورد پژوهش است پرداخته شده است که باتوجه به جدول و sig حاصل شده ۰.۰۰۰ است از آن جا که کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد رابطه بین دو متغیر موجود معنادار است.

جدول ۱۲- رابطه هوش طبیعت گرا و پیشرفت تحصیلی

		pishraftetahsili	HOSHTABIATGARA
pishraftetahsili	Pearson Correlation	1	-.121*
	Sig. (2-tailed)		.023
	N	351	350
HOSHTABIATGARA	Pearson Correlation	-.121*	1
	Sig. (2-tailed)	.023	
	N	350	350

در جدول ۱۲، رابطه‌ایی که بین هوش هستی گرا- طبیعت گرا و هویت افراد مورد پژوهش است پرداخته شده است. که sig ۰.۰۲۳ است که باتوجه به جدول و از آنجا که کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد رابطه بین دو متغیر موجود معنادار است.

بحث و نتیجه گیری

در پژوهش حاضر به دنبال بررسی رابطه بین هوش‌های چندگانه گاردنر و پیشرفت تحصیلی بودهایم که نمره حاصل شده در تمام موارد که در جداول بالا قابل مشاهده است دارای اثربخشی بوده است.

نادی نجف آبادی و همکاران (۱۳۹۳)، در تحقیقی به این نتیجه دست یافتن که بین هوش موسیقایی، زبانی، میان فردی با هوش هیجانی همبستگی مثبت معنی دار وجود دارد. در این پژوهش نیز نتایج نشان داد که بین هوش‌های چندگانه گاردنر و پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. پژوهش حاضر با پژوهش مورد بررسی قرار گرفته شده از جهتی که هر دوی به دنبال سنجش رابطه هوش چندگانه گاردنر هستند مشابه و از جهتی که به دنبال بررسی رابطه بر متغیر پیشرفت تحصیلی می باشد مغایرت دارند.

شرر^{۱۳} (۲۰۰۶)، در پژوهشی که به بررسی ارتباط بین هوش‌های چندگانه و هوش هیجانی پرداخت، که انتظار می‌رفت بیشترین ارتباط بین هوش‌های درون فردی و میان فردی با هوش هیجانی به دست آورد. هوش زبانی هم رابطه بالا و هوش ریاضی ارتباطی در سطح متوسط با هوش هیجانی داشتند. هوش‌های طبیعت گرایانه، فضایی، بدنی، و موسیقی کمترین ارتباط را با هوش هیجانی داشتند پژوهش حاضر با پژوهش مورد بررسی قرار گرفته شده از جهتی که هر دو به دنبال سنجش رابطه هوش چندگانه گاردنر هستند و در پژوهش حاضر بین پیشرفت تحصیلی و هشت هوش چندگانه گاردنر رابطه معنادار وجود دارد.

اسمیت (۲۰۱۱)، هم در بررسی تأثیر سبک‌های یادگیری مبتنی بر نظریه هوش چندگانه نشان می‌دهد که مداخله مبتنی بر نظریه هوش چندگانه روی میزان اندوزش تحصیلی و تسلط بر موضوع، تأثیر معنی داری دارد، شباهت پژوهش حاضر با پژوهش مورد بررسی در این می‌باشد که هر دو پژوهش به دنبال سنجش و بررسی رابطه بین هوش‌های چندگانه گاردنر می‌باشند و در پژوهش حاضر بین پیشرفت تحصیلی و هشت هوش چندگانه گاردنر رابطه معنادار وجود دارد.

تمنایی فر، گندمی (۱۳۹۰)، پژوهشی با عنوان رابطه انگیزه پیشرفت با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه کاشان انجام گردید که در نتیجه بین انگیزه پیشرفت و با پیشرفت تحصیلی رابطه وجود دارد. همچنین تفاوت بین دانشجویان دختر و پسر از نظر انگیزش و پیشرفت تحصیلی معنی دار است و انگیزه پیشرفت و پیشرفت تحصیلی دختران بیشتر از پسران است. سن نیز با انگیزه پیشرفت رابطه دارد. شباهت‌های پژوهش حاضر با پژوهش مورد بررسی در این می‌باشد که هر دو پژوهش به دنبال سنجش و بررسی رابطه بین پیشرفت تحصیلی می‌باشند همچنین در این پژوهش بین پیشرفت تحصیلی و هشت هوش چندگانه گاردنر رابطه معنادار وجود دارد.

در تحقیق حاضر با هدف بررسی رابطه بین هوش‌های چندگانه و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان انجام گردید که نتایج حاصله با توجه به جدول با $sig < 0.001$ بیانگر معنادار بودن رابطه حاصله بین متغیرها می‌باشد به دلیل اینکه عدد حاصل شده از 0.05 کوچکتر است اگر چه بین این پژوهش و سایر پژوهش‌های انجام گرفته از نظر جامعه، نمونه آماری و روش اجرا تفاوت‌هایی وجود دارد ولی یافته‌های حاصل از این پژوهش با پژوهش‌های دیگر همخوانی دارد.

منابع و مراجع

- [۱] اسکندری، حسین. درودی. حمید. بهرامی. فرزانه، ۱۳۹۳، اقتدار معلم، اضطراب، افسردگی و پیشرفت تحصیلی دانش آموز. فصلنامه روان شناسی تربیتی. سال یازدهم. شماره ۳۵. بهار ۱۳۹۴.
- [۲] بهرامی، بهروز، (۱۳۸۷)، بررسی رابطه پرخاشگری و پیشرفت تحصیلی در بین دانش آموزان مقطع ابتدایی به جز مقطع اول دبستان شهر قزوین، پایان نامه کارشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ابهر
- [۳] تمنایی فر، محمد رضا ، گندمی، زینب ، ۱۳۹۰، رابطه انگیزه پیشرفت با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان، فصلنامه راهبرد های آموزش، دوره ۴، شماره ۱، ص ۱۹-۱۵
- [۴] ساعتچی، محمود، کامکاری، کامییز، عسگریان، مهناز. (۱۳۸۴). آزمونهای روانشناختی، تهران، نشر ویرایش.
- [۵] صادقی، داریوش، صلاحی، علی اکبر، جمشیدی، صهبا، عمادی، شایا، حبیبی، رویا، مختاری، نسیم، خزان، سحر، سیمرغ، زهرا، صادقی، علی، ندافی، فاطمه. (۱۳۹۴) ۳۴۰ بازی موثر در پرورش هوش کودکان، انتشارات شهر قلم.
- [۶] داوری، رحیم. (۱۳۴۴). روانشناسی کودکان تیزهوش و روشهای آموزش ویژه، تهران، چاپ سوم، ویرایش دوم.
- [۷] داوری بینا، منیژه. (۱۳۹۱). ساخت و بررسی ویژگی های روانسنجی پرسشنامه هوش چندگانه گاردنر، پایاننامه کارشناسی ارشد، استادراهنما: دکتر حسن پاشا شریفی و استاد مشاور: سیمین دخت رضاخانی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی.
- [۸] داودی، سمیه، (۱۳۹۳)، ارائه مدل پیش بینی پیشرفت تحصیلی زبان انگلیسی با تاکید بر نقش خود کارآمدی تحصیلی، درگیری شناختی، انگیزشی و رفتاری، پژوهش در یادگیری آموزشگاهی، سال اول، شماره چهارم.
- [۹] دلیر ناصر، نرگس، حسینی نسب، داود، ۱۳۹۴، بررسی مقایسه ای پیشرفت تحصیلی و انگیزه پیشرفت در دانش آموزان ابتدایی مدارس عادی و هوشمند شهر تبریز، نشریه علمی پژوهشی آموزش و ارزشیابی، سال هشتم، شماره ۲۹ ص ۳۱-۴۱.
- [۱۰] درتاج، فریبرز، لک پور، الهام، بهلولی، علی، ۱۳۹۲، بررسی میزان تاثیر مدارس هوشمند استان لرستان بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه، نشریه علمی - پژوهشی فناوری آموزش، جلد ۴، شماره ۲۰، ص ۱۲۲-۱۴۱.
- [۱۱] فرامرزی، سالار، زارع، حسن، قنوت، اعظم. (۱۳۹۴). اثربخشی برنامه آموزشی مبتنی بر نظریه گاردنر بر عملکرد هوشهای چندگانه دانش آموزان، فصلنامه روانشناسی تربیتی، سال یازدهم، شماره ۳۶، تابستان ۹۴، ص ۱۷۷-۱۵۱.
- [۱۲] کوهستانی، حسینعلی، خلیل زاده امینیان، علی اصغر، (تابستان) ۱۳۸۰، ارزشیابی آموزشی و پیشرفت تحصیلی، چاپ اول، مشهد، نشر بنفشه
- [۱۳] غفاری. ابوالفضل. ارفع بلوچی. فاطمه. زمستان ۱۳۹۰. بررسی رابطه انگیزش پیشرفت و خود پنداره تحصیلی با اضطراب امتحان در دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه فردوسی مشهد. پژوهش روان شناسی بالینی و مشاوره دانشگاه فردوسی مشهد. سال ۱. شماره ۲.
- [۱۴] نصیری، فخرالسادات، داودی، امیرحسین محمد، عمادی، سید رسول، کریمی جاوید، فاطمه. (۱۳۹۱). رابطه بین مهارت های مدیران با هوش چندگانه آنان در مدیران متوسطه شهر همدان، فصلنامه علمی- پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی سال، چهارم، شماره یکم، پاییز ۱۳۹۱، ص ۱۴۷-۱۳۱.
- [15] Dickinson, D. (2001). Learning through many kinds of intelligenc .
- [16] Mayer, J. D., Panter, A. T., & Caruso, D. R. (2017). A closer look at theTest of Personal Intelligence (TOPI). Personality and Individual Differences, journal homepage: www.elsevier.com/locate/paid,301-311
- [17] Feist, G., & Rosenberg. E. (2009). Psychology: Making Connections. Mcgraw Hill, higher education
- [18] Amini, M., Tamanani, M., & Amini, S. (2009). Multiple Intelligence Theory and its Implications in Designing Experiences and Learning Opportunities. Quarterly Journal of Educational Thoughts. 4(5), 91-107[In Persian]
- [19] Armstrong, T. (2007). The curriculum superhighway. Journal of Educational Leadership, 64(8), 16-20
- [20] Roxana, S. C. (2014). The Theory of Multiple Intelligences- Applications in Mentoring Beginning Teachers.. 5th World Conference on Educational Sciences

- [21] Hogg, M. a& Abrama, D(1988). Social Identitification: A Social Psychology of Inter group Relations and group process, London: Rout Ledge.
- [22] Ysseldyk, R. Matheson, K.& H, Anisman(2010). Religiosity as identity: toward an understanding of religion from a social identity perspective. Personality and Social Psychology Review, vol. 14, pp. 60 -71.
- [23] Jenkins, R. (1996). Social Identity, Translated by Toraj Yarahmadi (2002). Tehran, Shiraz.
- [24] Shahrabi Zahra and Alavi Seyyed Mohammad(2017). Prediction of English Language Proficiency Level Using Multiple Intelligences Theory and Critical Thinking Skills. Journal of Language and Translation. Volume 7, Number 3, Fall 2017, (pp.1-11).